

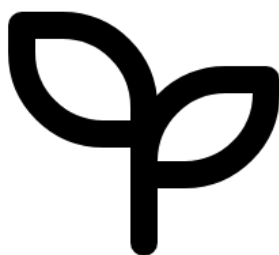
Min demokratiska röst - en demokratipodd med nordiskt perspektiv

Avsnitt 4. Min demokratiska röst

Frihet under ansvar

NYCKELORD #censur #frihet #källkritik #mänskligarättigheter #näthat
#pandemi #socialamedier #yttrandefrihet

Lyssna på avsnittet på Spotify
eller Acast;
sök "Min demokratiska röst"

Spotify

Acast

INLEDNING

Programledaren Li Skarin tillsammans med ungdomarna Felicia Prucha och Loke Johansson pratar om demokrati. I podcasten tar vi upp både små och stora frågor om demokrati. Med hjälp av experter och våra kloka ungdomar vill vi undersöka demokratins betydelse för oss som individer och för samhället i stort. Podden har ett fokus på Norden, därför kommer vi främst undersöka demokratin med utgångspunkt i de nordiska länderna.

OM AVSNITTET

Frihet och ansvar är viktiga begrepp för demokratin. Samtidigt är det två begrepp som kan stå emot varandra. "Varför ska jag behöva ta ansvar om jag är helt fri? Behöver jag dessutom ta ansvar för andra?" I det här avsnittet av Min demokratiska röst fördjupar vi oss i ämnet "frihet under ansvar".

Medverkande experter

Li Skarin – Programledare

Felicia Prucha – Gymnasieelev, Anna Whitlocks gymnasium

Loke Johansson – Gymnasieelev, Välkommaskolan

Sofia Näsström – Professor i statsvetenskap vid Uppsala universitet

Peter Stadius – Historiker och professor i Nordenstudier vid Helsingfors universitet

Cecilia Arensmeier – Universitetslektor i samhällskunskap på lärarutbildningen vid Örebro universitet

TIDSANGIVELSER

0:00 – 5:20	<i>Ungdomspanel – Frihet under ansvar</i>
5:20 – 10:51	<i>Nordiskt perspektiv 1</i>
10:52 – 18:37	<i>Extern fråga – Censur och yttrandefrihet</i>
18:38 – 21:45	<i>Expertpanel – Ansvar och media</i>
21:46 – 24:12	<i>Nordiskt perspektiv 2</i>
24:13 – 30:08	<i>Ungdomspanel – Pandemi, demokrati och frihet</i>

STEG 1: FÖRBEREDELSE HEMMA

Börja med att lyssna på podden, avsnitt 4, och arbeta med frågorna nedan.

Instuderingsfrågor - hitta svaren i podden

- Individens frihet är en central del i det nordiska styrelsesättet, hur kommer det sig?

[Nordiskt perspektiv 1: 5:20 – 10:51]

Reflekterande frågor - tänk själv

- Frihet förutsätter att vi tar ansvar. Förklara vad det kan innebära med hjälp av ett exempel.
- Ett starkt välfärdssamhälle som också ger frihet åt individen kallas enligt vissa för den svenska statsindividualismen. Hur tror du att denna modell kommer att utvecklas i framtiden?

STEG 2: DISKUSSIONSFRÅGOR I SKOLAN

Dela med er av era upplevelser från podden och diskutera frågorna nedan i grupper eller i helklass.

Diskutera frihet och ansvar

1. Individens frihet är en central del av demokratin i Sverige och våra nordiska grannländer. Tänk efter och ge exempel på vad frihet betyder för dig. Ge exempel ur din vardag.
2. Att ta ansvar för sin frihet innebär begränsningar, att man inte alltid kan göra som man vill. Har du upplevt några sådana situationer? Ge exempel.
3. I de nordiska länderna har staten en stark ställning och det finns mycket förtroende i relationen mellan individen och staten. Vi underordnar oss myndigheterna och är relativt följsamma medborgare samtidigt som vi har många friheter. Vad tror du är förklaringen till statens starka ställning? Är en stark stat en förutsättning för frihet? Varför, varför inte?
4. Anser du att det i vissa lägen, exempelvis i fallet med covidpandemin, är acceptabelt att en expert censurerar sig själv för att inte sprida onödig rädsla i samhället? Motivera.
5. Peter Stadius pratar om att medielandskapet håller på att fragmenteras, till stor del beroende på sociala medier och internet. Hur tror du själv att media kommer att utvecklas i framtiden? Behöver vi styra medias utveckling för att skydda demokratin?
6. Covidpandemin har inneburit en tillbakagång för global utveckling och inskränkningar i mänskliga fri- och rättigheter. Ge exempel på friheter som har begränsats under pandemin, i Sverige och i övriga länder runt om i världen. Vilka risker ser du att vissa begränsningar blir permanenta?
7. Friheten att rösta på vilket parti du vill är också en skyldighet. Håller du med om det? Varför, varför inte?

STEG 3: FÖRDJUPNING

Minidebatt om sociala medier, frihet och ansvar

Er lärare förklarar hur debatten går till. Använd sedan frågorna nedan.

1. Vilka fördelar och risker finns det med att sociala medier i stor utsträckning förmedlar den information vi tar till oss?
(Grupp A - fördelar, Grupp B - risker)
2. Kan sociala medier bli en fara för demokratin, i så fall hur?
(Grupp A - ingen fara, Grupp B - ja blir en fara)
3. Vilket ansvar har individen för att faktagranska information som sprids via sociala medier, det vill säga, att vara källkritisk?
(Grupp A - inget ansvar, Grupp B - stort ansvar)
4. Vilket ansvar har individen själv för information som hen sprider, eller information hen delar, via sociala medier?
(Grupp A - inget ansvar, Grupp B - stort ansvar)
5. På sociala medier är det tyvärr vanligt med näthat. Hur påverkar risken för näthat unga människors vilja att uttrycka sig politiskt och engagera sig i politiska frågor?
(Grupp A - påverkar ej, Grupp B - påverkar mycket)